

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De episcopis & presbyte.& diaconibus rebaptizatis. xcix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

la, quia Dei mandato perficitur, nō potest dici peccatum
& quod peccatum non est, solui inter peccata omnino
di non debet, eritque integrum aestimare, aboleri nō po-
prioris nomen vxoris, quum non dimissum sit pro pe-
to, quod ex Dei sit voluntate completum.

*De episcopis & presbyteris, & diaconibus
rebaptizatis. Cap. XCIX.*

*Ex decr.
Felicis pa-
pa, ca. 1.*

Communis dolor & generalis est gemitus, quod in
Africam rebaptizatos etiam episcopos, presbyteros
diaconosque cognouimus. Quæ res sine dubio ad vni-
quoque peruenit notitiam sanctitatis, qualiter in Afri-
nis regionibus astutia diaboli seuerit in populum Chri-
stianum, atque in id multiplici deceptione proruperit
non modò vulgus incautū, sed ipsos quoque in mortis pro-
funda demerserit sacerdotes, nullus non orbis in gemis
nulla terra nesciuit. Vnde in grādi mœrore positi, disci-
lare non possumus. pereuntium atque à nobis exigēdum
discrimen animarum. Quapropter competens adhibenda
est talibus medela vulneribus, ne immatura curandis
cilitas, mortifera captis peste nihil proffit, sed segnitudo
etata perniciēs reatu nō legitimæ curationis inuoluntate
riter faucios & medentes. In primis itaque venientibus
vos, & remedium postulantis sollicitè discutienda est pro-
fessio, & persona decepti, vt medela possit congruenter adhi-
beri: & qui satisfactorius Deo per pœnitentiā rebaptiza-
tum se legitimè doluerit, vtrum ad hoc facinus concu-
rit, an impulsus accesserit, requiratur, sciens quod se de-
piat ipse qui fallit, nihilque per nostram facilitatem in
bunali excelsō iudicio derogari, cui illa sunt rata, & gra-
pia, quæ vera, quæ iusta sunt. Et aliter necessitatis, aliter
tractanda est ratio voluntatis. Deterior est autem casus
illius, qui fortè precio sollicitat⁹ est, vt periret. Nihil enim
intentatum relinquit inimicus. Cui ne de sua liceat quæ-
dere captura, succurrendum est irretitis, & contereptis
venantis est laqueus, vt insuaticim lamentantibus sapienter
tam iustitiæ moderatione, quàm compunctione pietatis
ad aulam quam reliquerant, sit ingressus. Nec pudeat
san, aut pigeat, in dictis ieiuniorum, gemituumque temporibus
obedire, aut aliis obseruatiæ salubrioris obtentis
re præceptis: quia humilibus datur gratia, nō superbis.

ergo ruinae suae dolore prostratus, quisquis in Christo fieri
 querit erectus. Et per dispensationis nostrae ministerium,
 quod vestra sequi convenit charitate, nec alicui fas est, vel
 velle, vel posse transcendere, causas eius, qui contra aposto-
 licam doctrinam, ad iterationem se nimis infaustam baptismatis
 dedit, vel eius qui aliquibus argumentis excusandum cal-
 lidè proprium putaverit esse consensum, sacerdotali vigore
 & humanitate tractemus, ut in eis fides, quae nisi est una,
 iam nulla est, adiutorio domini iudicis ad salutem, sine nostrae
 properationis offensione, reparetur: quia quum peccato-
 ris a nobis satisfactio protrahitur, non praeter nostram laudem
 atque latitiam, mens eius ad veniam purgatio inuenitur. Et
 ideo memineritis hanc super his nos habere sententiam, ut
 servata discretione peccantium, non eadem cuncti qui lapsi
 sunt, lance pensentur: quoniam maioris castigationis est
 exigendus versus, cui domus domini commissa fuerit disciplina.
 Ut ergo ab Ecclesiae summatibus inchoemus, eos quos epi-
 scopos, presbyteros, vel diaconos fuisse constiterit, & seu
 optantes forsitan, seu coactos lauacri illius unice, saluta-
 risque claruit fecisse iacturam, & Christum, quem non solum
 dono regenerationis, verum etiam gratia praeccepti honoris
 induerant, exuisse, quum constet neminem ad secundam tin-
 ctionem venire potuisse, nisi se palam Christianum negaverit,
 & professus fuerit esse paganus, quod quum generaliter
 sit in omnibus execrandum, multo magis in episcopis,
 presbyteris, & diaconibus auditu saltem dictumque probatur
 horridum: sed quia idem dominus, atque Salvator clementissimus
 est, & neminem vult perire, usque ad exitus sui diem in poen-
 tentia, si respiscunt, iacere conveniet, nec orationi non
 modo fidelium, sed ne catechumenorum quidem omnimodis
 interesse. Quibus communio laica in morte redhibenda est.
 Quam rem diligentius explorare vel facere pro baptismo
 sacerdotis cura debet. De clericis autem, & monachis, aut
 puellis Dei, aut secularibus servari praecipimus hunc teno-
 rem, quem Nicæna synodus circa eos qui lapsi sunt, vel fue-
 runt, servandum esse constituit, ut scilicet, qui nulla neces-
 sitate, nullius rei timore atque periculo, se ut rebaptizarentur
 haereticis impiè dederunt: si tamen eos ex corde poen-
 iteat, tribus annis inter audientes sint. Septem vero annis
 subiaceant inter poenitentes manibus sacerdotum: duobus

etiam ad oblationes modis omnibus nō finantur, sed
 tummodo popularibus in oratione sociantur, nec
 datur Deo colla submittere, qui eum non timuit, ab
 re. Quod si, utpote mortales, intra metas præscripte
 ris cœperit vitæ finis vrgere, subueniendum est impo
 ti, & seu ab episcopo, qui pœnitentiã dederit, seu
 qui tamẽ datã esse probauerit, aut similiter à presby
 viaticum abeunti de seculo non negetur. Pueris aut
 bus quòd adhuc inuestes sunt, à puritate vocabulũ
 clericis, seu laicis, aut etiam similibus puellis, quibus
 rãtia suffragatur ætatis, aliquandiu sub manus imposi
 ne detentis, reddẽda cõmunio est, nec eorũ expectã
 nitentiã quos excipit à cõercitione censura. Quod et
 bis proinde constitutũ, ne hi quibus in terreni labe
 gij, plus minusve restat ad vitã, dum adhuc in pœnit
 sunt, pœnitenda fortẽ cõmittant. Quòd si ante præ
 pœnitentiã tempus, despectus à medicis, aut euident
 mortis pressus indiciis, recepta quisquã cõmunio
 tia conualescit, seruemus in eo quod Nicæni cano
 dinauerũt, vt habeatur inter illos, qui in oratione so
 municant, donec impleatur spaciũ tẽporis eidẽ præ
 tum. Nec catechumenos nostros, qui sub tali profes
 baptizati sunt, præterimus: quia nō est causa dissim
 cut ijdem sancti canones ordinarũt, eius qui quolibet
 do Christũ, quem semel cõfessus est, abiuraret. Tribu
 nis inter audientes sint, & postea cum catechumenis
 mittantur orare, per manus impositionẽ, communio
 tholicã gratiã recepturi, exceptis sanẽ tantũmodo
 pis, presbyteris, diaconibus, quibus solo mortis suã
 re reconciliandũ esse iam diximus: cãteros, id est, he
 ricos, siue monachos, seu laicos, sexus vtriusque peri
 quos violentiã & periculis coactos, iterationẽ bap
 tis subiisse. constiterit, vel qui aliquo cõmento, huius
 cinoris piaculis dixerint non teneri, in pœnitentiã
 ennium durare decernimus, & per manus impositi
 societate recipi sacramenti, illo per omnia custod
 ex his vnquam, qui in qualibet ætate alibi quã in
 sia catholica, aut baptizati, aut rebaptizati sunt, ad
 siasticam militiã prorsus permittantur accedere. Qu
 satis esse debet, quòd in catholicorũ numerum suã

pi, quoniam de suo ordine & cōmunionē videbitur ferre iudiciū, quisquis hoc violarit antistitum: vel qui non remouerit eum quē ex his ad ministerium clericale obrepisse cognouerit, Curandum verò maximè, & omni cautela est prouidendum ne quis fratrum coepiscoporumq; nostrorum, aut etiam presbyterorum in alterius ciuitate, vel diocesi pœnitentem, vel sub manu positum sacerdotis, aut eum qui conciliatum se esse dixerit, sine episcopi vel presbyteri testimonio & literis, aut in parochia presbyter, aut episcopus in ciuitate, suscipiat. Quòd aliqua dissimulatione neglectum, culpam tangit etiam clericorum, qui in locis in quibus hoc minus curatum fuerit commorantur. His itaque ritè dispositis, & ad Ecclesiarum uestrarum noticiam, nostra deliberatione perlatis, parere vos conuenit. Quibus licet ad animarum reparationem nihil deesse videatur, tamen si cui noui aliquid, & quod prætere nos potuit fuerit reuelatum, secundum beatum Paulum apostolum tacente priore fidenter insinuet: quia spiritus sanctus ubi vult spirat, maximè cum sua causa tractatur. Nec nos pigebit audire, & si qua sunt omissa non arrogàter abnuere, sed rationabiliter ordinare. Datū Iduum Martiarum die, Dynamio, & Sibidio quartum consulibus.

De eo qui per ignorantiam ordinatur antequam baptizetur. Cap. C.

SI quis per ignorantiam ordinatur antequam baptizetur, debent ab eo baptizati baptizari, & ipse non ordinetur, sed Romanus potifex iudicat non hominem qui baptizat, sed spiritum Dei sub ministrare gratiam baptismi, licet paganus sit qui baptizat.

De illis qui gratiam sancti spiritus vendere conantur.

Caput C I.

DIctum est solere in quibusdam locis pro perceptione chrismatis nummos dari: solere quoque pro baptismi & communionē. Hoc symoniacæ hæresis semen detestata est sancta synodus, & anathematizauit, & vt de cetero nec pro ordinatione, nec pro chrismate, vel baptismi, vel pro balsamo, nec pro sepultura, vel communionē, quicquam exigatur: sed gratis dona Christi, gratuita dispensatione donentur.

Finis Libri Quarti.

R iiij.

Ex dictis S. Isidori episcopi.

Ex conc. Triburē. cui inter fuit rex Arnolphus, cap. 22.